

Бранислав С. Миленковић

МИЛОШ МИЛУТИНОВИЋ, НАШ СУГРАЂАНИН

Сећање на Милоша Милутиновића (1933–2003)

Милош Милутиновић је рођен у Бајиној Башти 1933. године. Као дете повремено долази у Бор, код тетке-Драге (тетка по мајци), а непосредно после окупације 1941. године, када су му родитељи настрадали, долази са браћом у Бор.

Тада почиње фудбалски живот Милоша Милутиновића: на улици, поплочаној „коцкама од шљаке“; на пољанчету иза млина на Другом километру; на Падини (пољани где је сада сервис „Заставе“). На овим „теренима“ Милош чини прве фудбалске кораке (додуше, крпењачом) и постаје капитен тима „Скакавац“. У то време свака улица или део насеља („мала“) имала је свој фудбалски тим, а ФК „Скакавац“ је био тим „Другог потока“ (тако се звао део насеља Бор на потесу где је сада Пензионерски дом).

Ти „улични“ тимови или тимови „мала“, представљали су базу из које су се регрутовали фудбалери за фудбалски клуб у Бору.

У Бору се 1946. године формира фудбалски подмладак ФК „Бор“ ради учешћа у првенству Тимочког фудбалског подсавеза за омладинце. Тим првог подмлатка чине: Милош Милутиновић, Балдовини, Тошић, Вејић, Миленковић и др. Капитен је Милош Милутиновић.

Подмладак је био срећно укомпонована генерација у тиму који осваја првенство Тимочког подсавеза (куп систем), и наставља такмичење за првака Србије. У том такмичарском циклусу, подмладак игра са „Радничким“ и „Динамом“ из Ниша, „Дубочицом“ из Лесковца, „Партизаном“ и

„Црвеном звездом“ из Београда, „Спартакoм“ из Суботице, итд. У том циклусу такмичења подмладак има запажен успех, а најбољи играч је Милутиновић.

Подмладак стиче популарност у Бору и шире, а утакмице подмлатка ФК „Бор“ се рекламирају на следећи начин: „Наступа Милошева чета.“ Публика у великом броју долази да гледа подмладак, али пре свега да ужива у Милутиновићевој игри.

Такав успех подмлатка, а пре свега М. Милутиновића, био је запажен у фудбалској јавности Србије.

Када се 1950. године припремала јуниорска репрезентација Југославије за европско првенство у Кану, из Бора је позван на изборну утакмицу и Милош.

На пробној утакмици у Београду, за избор репрезентативаца за одлазак у Кан, одређена је „плава“ и „бела“ екипа. Милош је био центарфор у „белој“ екипи. На тој утакмици играо је фантастично. Дао је три гола и скренуо пажњу стручњака и спортске јавности на себе.

У полувремену, тренер Вујадиновић му је саопштио: „Довољно је. Ти нећеш да играш у другом полувремену, али ћеш сигурно да путујеш у Кан и можеш да се вратиш у Бор“. Таква тренерова одлука је потврда да је Милош за једно полувреме показао свој раскошан таленат и велики квалитет.

По повратку у Бор, били смо задовољни и срећни што је наш друг успео, али је било и мало скривене туге што још неко из тог подмлатка није био позван на „пробу“. (Бор је, у то време, ипак

био провинција, тако да је срећа што је Милош био позван).

Касније, постављали смо му многа питања: „Како си играо, шта се дешавало, шта су ти рекли, како си дриблао, како си давао голове...?“ Милош је кратко одговорио, можда помало збуњен толиким питањима: „Па, играо сам као и овде, за подмладак“. То би требало да значи да је играо слободно, самоуверено, надмоћно – он и није могао другачије.

Још је рекао: „Било ме је страх да ће ме оставити тренер да играм само у другом полувремену неколико минута, али, када сам заиграо, знао сам да ћу да успем.“ Такав је био Милош! Није ни могао да игра другачије него што му је сама његова природа налагала.

Спортска и фудбалска биографија М. Милутиновића је позната, па овде само наглашавам основне моменте:

- играч и капитен тима „Скакавац“;
- капитен и најбољи играч подмлатка ФК „Бор“;
- играч јуниорске репрезентације Југославије, која је 1950. године у Вијаређу (Кан) постала првак Европе, а Милош Милутиновић је проглашен за најбољег играча турнира (изузетан успех: од играча борског подмлатка до најбољег јуниора Европе);
- по повратку из Вијаређа, постаје првотимац ФК „Бор“, са шеснаест и по година и игра центарфора (уз легендарног фудбалера Бора, Тимочке крајине и Србије Буду Гојковића);
- за младог репрезентативца (чији је бљесак у Кану одушевио Европу) „боре се“ „Партизан“ и „Црвена звезда“. Сукоб није само између клубова, већ се продубљује, и то на две најмоћније институције у Србији: Владу и УДБ-у. Влада је за „Црвену звезду“, а УДБ-а је за „Партизан“. Настаје незапамћена „јурњава“ мерцедесима и циповима прашњавим друмовима

Милош Милутиновић – први са леве сѐране

од Београда до Бора – ко ће пре да стигне до Милоша: „Црвена звезда” (читај: Влада) или „Партизан” (читај: УДБ-а). Сукоб се заоштрио до усијања. Милоша су, чак (!) киднаповали, скривали по појатама, нико жив није знао где се он налази. Тајна! У „игру” улази и Фудбалски савез Југославије. После свега, Милош потписује за „Партизан”, иако је (то смо знали сви у подмлатку) био навијач „Звезде”, и маштао о томе да постане „звездаш”.

Милош је за „Партизан” одиграо 199 утакмица и дао 198 голова, више и од легендарног Моше Марјановића, па чак и од Пелеа, најбољег светског фудбалера свих времена!

до своје 25. године, за државни тим одиграо је 34 утакмице, када је, због болести, напустио земљу; после операције плућа, наставио је да игра у „Бајерну” (Минхен), „Расингу” и „Стед франсу” из Париза, а фудбалску каријеру је завршио са Шекуларцем, у ОФК „Београд”.

Милош је у 25. години доживео тешку судбину. Разболео се. Лекари

су констатовали да је изгубљен за фудбал. Остала је само нада у операцију плућа. Таква операција је, у то време, могла да се изврши само у Немачкој или Швајцарској, а Милош за то није имао пара.

Фудбалски савез Југославије није хтео да му помогне, чак су заборавили како су га извличили из болнице да би играо за репрезентацију.

Милош се за помоћ обратио богатом председнику „Бајерна” (који је и раније изразио жељу да Милош игра за „Бајерн”). Молба му је услишена, под јединим условом: да Милош, ако операција успе, фудбалску каријеру настави у „Бајерну”. Тако је и било.

Након окончања играчке каријере, Милош Милутиновић је био тренер „Партизана” и ОФК „Београд”, као и савезни капитен југословенске репрезентације.

О Милошу, као фудбалеру и човеку, написано је много чланака, како код нас, тако и у светској спортској штампи и литератури. Због лепршавог, грациозног стила, због виртуозности у баратању лоптом, прозвали су га „Плава чигра”.

О Милошу се може написати роман, читава фудбалска студија – да би се објаснило шта је то, што је од њега створило „Плаву чигру”, фудбалску игру уздигло до уметности, а од фудбалера направило право уметника.

Милош никада није заборавио Бор. И када је постао славно име „Партизана”, репрезентације и светског фудбала, није прекидао сентименталне везе са Бором, родбином и пријатељима у граду где је остварио своје фудбалске почетке. Интензивно се дружио са Боранима у Београду, а приликом својих редовних посета тетка-Драги и пријатељима у Бору, увек је изражавао велико интересовање за напредак и борског фудбала и самог града.

Ово је само мали допринос да сећање на Милоша Милутиновића не избледи. Он је својим умећем афирмисао не само фудбал, већ и сам град Бор у Југославији и у свету.

Треба се, на крају, упитати да нисмо, можда, остали помало дужни Милошу Милутиновићу? Он је, вероватно, био наш најпопуларнији и најпознатији суграђанин.